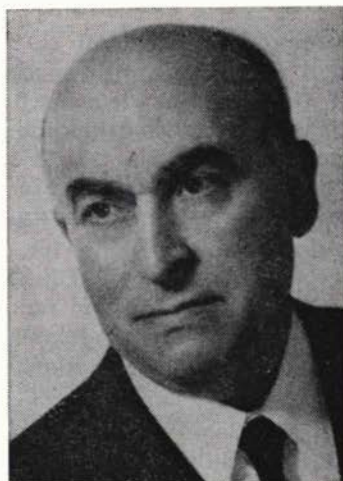

OSVRT NA ZNANSTVENI, NASTAVNI I STRUČNI RAD PROF. MATE JANKOVIĆA POVODOM NJEGOVOG ODLASKA U MIROVINU

Nakon više od četiri decenije veoma plodnog rada u geodetskoj struci, od čega više od tri decenije u nastavničkom zvanju na Geodetskom fakultetu, prof. Mato Janković otišao je u mirovinu.

Uz bogat stručni, znanstveni, nastavnički i publicistički rad, ovdje treba posebno istaknuti da je prof. Mato Janković jedan od osnivača Geodetskog lista, član uredništva od prvog broja 1946. god. a od 1948. do danas glavni i odgovorni urednik.

Rođen je u Budvi 1909. godine. U Kotoru je završio Pomorsku akademiju a na geodetskom odjelu Visoke tehničke škole u Pragu diplomirao je 1936. god. Od 1937. do 1946. radio je najprije na katastarskom i gradskom premjeru u Srbiji a zatim na komasacionim i vodoprivrednim radovima. Nakon Oslobođenja, u Ministarstvu građevina, a zatim kao šef odsjeka za triangulaciju i nivelman u Geodetskoj upravi NR Hrvatske, izvodio je i rukovodio mnogim radovima iz tog područja. Prof. Janković je u to vrijeme, prvi put u nas, primijenio metodu precizne poligonometrije za određivanje geodetske osnove, za što je, zbog racionalizacije geodetskih radova, nagrađen prvomajskom nagradom Ministarstva građevina.

Nastavnički rad na Sveučilištu započeo je 1946. god. izborom za honorarnog nastavnika na Geodetskom odjelu tadašnjeg Tehničkog fakulteta u Zagrebu. U početku povjerena su mu predavanja iz predmeta »Premjer i regulacija gradova«. Uz zapaženi izuzetno plodni rad na nastavnom, stručnom i društvenom polju, prof. Janković je brzo napredovao i u znanstvenim sveučilišnim zvanjima. Već 1948. god. izabran je za docenta a 1951. god. za izvanrednog profesora iz predmeta »Gradski premjer«, »Poligonometrija«, »Geodezija u inženjerskim radovima«, »Geodetsko računanje« i »Geodetsko crtanje«. Na tadašnjem Arhitektonsko-građevinsko-geodetskom fakultetu, 1956. godine, habilitirao je na temi: »Prilog poznavanju djelovanja sistematskih pogrešaka u poligonometriji primjenom optičkog mjerenja dužina teodolitom i bazisnom letvom«. Iste godine izabran je za redovnog profesora na AGG fakultetu a zatim nakon osamostaljenja 1962. god. djeluje na Geodetskom fakultetu sve do odlaska u mirovinu.

Na fakultetu je prof. Janković uz redovni nastavnički rad na izobrazbi geodetskih inženjera, bio mentor znatnom broju magistarskih radova i doktorskih disertacija. Obavljao je i važne akademske funkcije: prodekana AGG fakulteta, dekana i prodekana Geodetskog fakulteta, predsjednika Savjeta, starješine postdiplomskog studija, voditelja Odjela za inženjersku geodeziju te predstojnika Geodetskog zavoda.

Iako je veći dio svog djelovanja prof. Janković proveo u znanstveno-obrazovnoj instituciji, on je često surađivao i sa privrednim organizacijama, na rješavanju većih stručnih geodetskih zadataka povezanih sa izgradnjom krupnijih građevinskih objekata. Značajni su njegovi radovi na probelmima i geodetskim eksperimentima pri realizaciji hidroenergetskih sistema i većih saobraćajnih objekata u nas. Njegovo veliko stručno iskustvo i savjete, često je koristila geodetska operativa.

Prof. Janković publicirao je više od stotinu radova znanstvenog i stručnog karaktera, prikaza, recenzija, kritičkih osvrti i prijevoda u domaćim i stranim stručnim časopisima te materijalima sa kongresa i savjetovanja. Njegovi glavni objavljeni znanstveni radovi mogu se podijeliti u dvije grupe: na područje precizne poligonometrije i područje inženjerske geodezije. Iz ovih oblasti napisao je 4 udžbenika.

Udžbenik pod naslovom »Poligonometrija« objavljen je još 1951. godine u izdanju Tehničke knjige. Tada je prvi put u nas obrađena cjelokupna građa iz ove oblasti. Razvojem elektrooptičkih daljinomjera, materija iz ove knjige ostala je za praksu aktualna i u novije vrijeme.

Ipak, kapitalno djelo prof. Jankovića je udžbenik »Inženjerska geodezija« u tri dijela, ukupno preko tisuću stranica, objavljena od 1966. do 1980. godine. U prvom dijelu obuhvaćene su geodetske osnove za projektiranja i iskolčenja te geotopografski radovi koji su uglavnom isti u svim inženjerskim projektiranjima. Drugi dio sadrži teoretske osnove i praktičnu primjenu geodetskih radova pri projektiranju i iskolčenju saobraćajnica i pripadajućih objekata, mostova i tunela. Doživio je drugo dopunjeno izdanje. U trećem dijelu koji je štampan 1980. god. obuhvaćena je primjena geodezije pri gradnji hidrotehničkih objekata te posebno geodetski radovi u projektiranju i izgradnji objekata na vodi i regulacija te mjerenje pomaka i deformacija. Udžbenik »Inženjerska geodezija« nesumnjivo je najkompletnije djelo iz ove oblasti u nas.

Koriste ga ne samo studenti za spremanje ispita već i stručnjaci u praksi, specijalisti za razna područja primjene geodezije.

Prof. Janković ima za sobom i bogatu društvenu aktivnost. Spomenimo samo da je pod njegovim rukovodstvom organiziran prvi Kongres GIG-a Jugoslavije 1953. u Zagrebu. Kasnije, njegovo se ime pojavljuje uvijek kada se događalo nešto značajnije u našoj struci.

U okviru Saveza GIG-a Jugoslavije, razvio je značajnu međunarodnu aktivnost. Nosilac je referata na mnogim međunarodnim konferencijama i kongresima u inozemstvu. Duže vrijeme bio je delegat Saveza GIG-a Jugoslavije u stalnom komitetu FIG-a (Fédération International des géomètres). Njegovom inicijativom, na kongresu FIG-e u Beču 1962. formirana je studijska grupa za inženjersku geodeziju. Bio je izuzetno aktivan na organiziranju studijske grupe u međukongresnom razdoblju, a na kongresu u Rimu 1965. godine rukovodio je radom ove studijske grupe.

Od brojnih priznanja i nagrada koje je prof. Janković primio za svoj rad, treba spomenuti godišnju nagradu Nikola Tesla 1974. godine za izvanredne zasluge u oblasti inženjerske geodezije i orden rada sa crvenom zastavom 1975.

Napisao je i uredio Spomenicu Geodetskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1919—1969.

Svoju mirovinu, prof. Janković je višestruko zaslužio; kao znanstvenik, stručnjak, obrazovni radnik. Bivši studenti i kolege iskreno mu žele da stečenu mirovinu dugo koristi, u dobrom zdravlju. Njegovi najbliži suradnici se nadaju da će prof. Janković savjetima i dalje prenošiti svoje veliko znanje i stručno iskustvo.

Z. Narobe